

Bava Metzia (Mishnah 26b)

מָצָא בַחֲנוּת — If [one] found articles in a store, הָרִי אֵלוֹ שָׁלוֹ — they belong to [the finder].
 בֵּין הַתִּיבָה וְלַחֲנוּנִי — If, however, he found them between the counter and the storekeeper,
 שֶׁל חֲנוּנִי — they belong to the storekeeper. לִפְנֵי שׂוֹלְחָנִי — If someone found coins in front of
 a moneychanger, הָרִי אֵלוֹ שָׁלוֹ — they belong to [the finder]. בֵּין הַכֶּסֶּא וְלַשׂוֹלְחָנִי — If,
 however, he found them between the stool and the moneychanger, הָרִי אֵלוֹ שָׁלוֹ שֶׁל שׂוֹלְחָנִי —
 they belong to the moneychanger. הַלּוֹקֵחַ פְּרוֹת מִחֲבִירוֹ — If one purchases produce from
 his fellow, אוֹ שֶׁשִּׁילַח לוֹ חֲבִירוֹ פְּרוֹת — or his fellow sends him produce, וּמָצָא בָהֶן מְעוֹת
 — and he finds coins among it, הָרִי אֵלוֹ שָׁלוֹ — they belong to him. אִם הָיוּ צְרוּרִין —
 However, if [the coins] were tied and bundled so that they are identifiable, נֹטֵל וּמְקַרֵּי — he
 must take them and announce his find.

Bava Metzia (Gemara 26b)

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר — R' Elazar said: אֶפְיָלוּ מוֹנְחִין עַל גְּבֵי שׂוֹלְחָן — Even coins lying on top of the
 counter belong to the finder.

Bava Metzia (Mishnah 11a)

רָאָה אוֹתָן רָצִין אַחַר מְצִיאתָהּ — If one saw [people] running after a find, אַחַר צְבִי שָׁבוֹר — after
 a lame deer, אַחַר גּוֹזְלוֹת שֶׁלֹּא פָּרְחוּ — or after pigeons that cannot yet fly, וְאָמַר זָכְתָהּ לִי
 — and he said, "My field has acquired it for me," זָכְתָהּ לוֹ — it has indeed acquired
 it for him.

Bava Metzia (Gemara 11a)

אָמַר רַב יְהוּדָה אֶמַר שְׁמוּאֵל — Rav Yehudah said in the name of Shmuel: הוּא שְׁעוֹמֵד בְּצַד שְׂדֵהוּ
 — Provided that [the owner] is standing at the side of his field.

The Gemara objects:

וְתִקְנֵי לִיה שְׂדֵהוּ — But let his field acquire objects for him even if he is not standing there!
 דָּאָמַר רַבִּי יוֹסֵי בְּרַבִּי חֲנִינָא — For R' Yose the son of R' Chanina said: חֲצֵרוֹ שֶׁל אָדָם קוֹנָה לוֹ שְׁלֵא
 — The courtyard of a person acquires objects for him even without his knowledge.

The Gemara answers:

זֶה הֵי מִיְלֵי בַחֲצֵר הַמְשֻׁמֶרֶת — This ruling of R' Yose the son of R' Chanina applies only with regard
 to a guarded courtyard; אָבָל חֲצֵר שְׂאִינָה מְשֻׁמֶרֶת — but with regard to a courtyard that is
 not guarded — אִי עוֹמֵד בְּצַד שְׂדֵהוּ אֵין — if [the owner] stands at the side of his field — yes,
 it makes the acquisition on his behalf; אִי לֹא לֹא — but if he does not stand there, it does not..

Bava Metzia (Gemara 10b-11a)

מֵר סָבֵר חֲצֵר מְשׁוּם יָדָה אֵיתְרַבָּאי — One master [R' Yochanan] holds that *chatzeir* of a woman is
 derived from her acquisition by means of her hand.... וּמֵר סָבֵר חֲצֵר מְשׁוּם שְׁלִיחוּת אֵיתְרַבָּאי —
 And the other master [Reish Lakish] holds that acquisition by means of one's *chatzeir* is
 derived from the law of agency...
 לְעֵנָן גָּט כּוֹלֵי עֵלְמָא לֹא פְּלִיגִי — With regard to a bill of divorce, all agree דְּחֲצֵר מְשׁוּם יָדָה
 — that a wife's acquisition of a bill of divorce by means of her courtyard is derived
 from her acquisition by means of her hand. כִּי פְּלִיגִי — In regard to what do they argue?
 לְעֵנָן מְצִיאתָהּ — With regard to a found article. מֵר סָבֵר — One master [R' Yochanan] holds
 that [11a] יִלְפִינָן מְצִיאתָהּ מִגָּט — we derive the laws of a found article from the laws of
 divorce. וּמֵר סָבֵר לֹא יִלְפִינָן מְצִיאתָהּ מִגָּט — And one master [Reish Lakish] holds that we do
 not derive the laws of a found article from the laws of a bill of divorce.

שלחן ערוך (חושן משפט רס, ה) - המוצא מעות בחנות, אם היו בין תיבה לחנוני הרי הם של בעל החנות ואם מצאם על התיבה ואין צריך לומר מתביה ולחוץ הרי הם של מוצאם ואפילו יש בה סימן (ויש אומרים דעל התיבה של חנוני הם). מצא מעות בחנות השולחני, בין כסא לשולחני הרי אלו של שולחני מצאו על הכסא לפני השולחני אפילו היו צרורין ומונחין הרי אלו של מוצאם והוא שיהיה רוב עכו"ם שאם לא כן חייב להכריז מפני שהם צרורים יש בהם סימן.

(רסח, ג) - חצירו של אדם קונה לו שלא מדעתו ואם נפל בה מציאה הרי היא של בעל החצר, במה דברים אמורים בחצר המשתמרת.

היתר מציאה בחנות

רש"י (בבא מציעא כו:) - בדבר שאין בו סימן קאי דהוא דנפל מיניה מיאש שהכל נכנסים לשם. תוספות (שם) - מיירי דאיכא רוב עכו"ם מצויים שם והם שלו ואף על גב דאיכא סימן דהכלה כר' שמעון בן אלעזר בהא.

רא"ש (שם) - היינו טעמא לפי שהשולחני והחנוני דרין בבית מימר אמר מכדי הנהו דיירי בהו ואינהו אשכחו אמרי קמיייהו ולא אהדרו לי ודאי דעתיהו למיגזליה ולא מצינא לאוקמינהו בדינא.

פתחי חושן (ג, סקל"ה) - והכריעו האחרונים להלכה [דלא כהרא"ש]. [עי' ערוך השלחן רס, יג.]

חצר שאינו משתמרת

רא"ש (בבא מציעא כו:) - וחצירו לא קנתה דלא סמכה דעתיה כיון דרבים נכנסין ויוצאין, ואפילו איתיה בחנות לא מהני עומד בצד חצירו אלא היכא דמצי לשומרו ויכול לעכב שלא יטלוהו אחרים, אבל הכא כיון דלא ידע דאיתיה שם ורבים מצויין שם לא קניא ליה חצירו.

אגרות משה (חושן משפט ח"ב סימן מד) - ברור ופשוט דמקום שנכנסין שם כל מי שיש לו שם תיבת שמירה השכורה לו הוא מקום שהרבים מצוין שם והוא של המוצא ולא שייך כלל להבנק... אף אם קבעו חוק כזה הוא גזל ממש שליכא דינא דמלכותא להתיר גזל.

השבת אבידה כהלכה (יד, ג) - המוצא חפץ בבית חולים, בבית מלון, בבנק, בחדר מדריגות וכדומה אין בעלי המקום זוכים בחפץ. (סקי"א) - ואף אם משתמר כמו בביתו, אם רבים נכנסים ויוצאים שם אין זוכה בעל הבית בחפץ, כמבואר בש"ך רס, יח, גר"ז ד, יא.

חצר הקדש

מגן אברהם (קנד, כג) - מצא דבר בחצר בית הכנסת זכה בו ולא אמרינן דחצר בית הכנסת קונה להקדש, דחצר קונה מכח יד ואין יד להקדש (אגודה).

נתיבות המשפט (פתיחה לסימן ר') - הנה בתוספות יום טוב תמה על הא דאין יד להקדש דניהו דאין יד להקדש הא מכל מקום יש שליחות להקדש... ולפי עניות דעתי נראה לתרץ קושית התוספות יום טוב דהא הנמוקי יוסף בבבא מציעא במשנה דראה אותן רצין כתב דבמציאה אי אפשר לזכות בחצר מטעם שליחות דמגביה מציאה לחבירו אפילו עשאו שליח לא קנה משום דבממון בעינן שליחות של בעל הממון.

פתחי חושן (ט, סקל"ה) - בישיבות באולמי האוכל ובחדרי הפנימיה וכדומה נראה שיש קנין חצר לישיבה על ידי מהנלי הישיבה... ועל פי זה נראה שבמציאה הנמצאת בבנין מוסד או ישיבה זוכה המוסד במציאה באופן שמועיל קנין חצר במציאה... וכל שכן בשאר מקומות צבוריים כגון ת"ת או בית ספר וכן במקוה... ופשוט שיש דין חצר ברכוש של חברה או אגודה, וברכוש ממשלתי נראה גם כן שיש דין חצר. [ועי' השבת אבידה כהלכה ז, א, ודברי משפט ח"א עמ' שעד.]

כסף במכונת מכירה

משפטי התורה (סימן ט) - מכיון שהמכונה נמצאת במקום ציבורי ואנשים רבים משתשמים בה ועוברים סמוך לה ושכיח שאנשים או ילדים העוברים ליד המכונה ורואים שכסף נתקע במכונה יתנו מכה וכדומה להוציא את הכסף לכן מראש אין הבעלים סומכים בדעתם שהמכונה הנ"ל תזכה עבורה בכסף שהינו בגדר מציאה... אולם אם הקונה קיבל תמורה מלאה עבור כספו כלומר שיצא לו פחית שתיה מהמתקן הנ"ל, הרי כדי שהקונה לא ישתה פחית שלא שולם עבורה הוא מעוניין להקנות את הכסף לבעלי המכונה שנחשבים המוכרים שלו ואפילו אם המכונה איננה תקינה. לפיכך מאחר ויש כאן דעת אחרת שמקנה את הכסף למוכר מועיל הדבר שיקנה בעל המכונה ואפילו אם המקנה הניח את הכסף בחצר שאיננה משתמרת. [וצ"ע בעכו"ם אם קונה בחצר עי' נתיבות המשפט הקדמה לסימן ר'.]

השבת אבידה כהלכה (יב, סק"ל) - בעל המכונה לא קונה את הכסף דלא הוי חצר המשתמרת. [ודבריהם צ"ע שכאשר המכונה פועל כרגיל הכסף הוא במקום משתמרת וקונה אותו בעל המכונה.]

If it's a חצר שאינו משתמרת, you don't have to worry about באיסורא אתא לידיה. Like in a car or bus (Mishpat HaAveidah 262).

We are talking about either something without a siman that we can assume had יאוש, or something with a siman and רוב עכו"ם (where you can assume that it could be from an עכו"ם).

If it is found in a חצר שאינו משתמרת, you can keep it. (This includes a store, hospital, bank, safe deposit area, elevator.)

If it is found in a shul or Bais Medrash, you can keep it even if it is a חצר המשתמרת. (This does not include the dormitory or dining room.)

If it is found in a broken soda machine, the customers gave up hope when they walked away, and the machine is אינה משתמרת since anyone can bang them out.

If you find something in a washing machine in a laundromat, the owner of the machine does not acquire it because it is אינה משתמרת.

If the money was already in the machine but for some reason got released, it left the owner's חצר משתמרת and went into a חצר שאינו משתמרת. In that case you cannot keep the money, because it still belongs to the owner of the machine and it is not yet an אבידה. If the money fell on the floor, it became an אבידה, but you know to whom it belongs so you have to return it. (It also is יאוש שלא מדעת since the owner had no way of knowing that the machine released the money.)

If the owner is an עכו"ם according to some opinions he never owned it, so you can take it. According to the opinions that an עכו"ם has קנין חצר you cannot take the money if it is still in the machine. If it fell on the floor, it is now אבידת עכו"ם, which is מותר. (Can you say טעות עכו"ם on a machine?)

If the money is in an ATM, it could be that it is not an אבידה since the withdrawer never took the money. The bank gave it up and it is now hefker.